„Europejczycy" w fabs

12 grudnia w galerii Stowarzyszenia Artystów fabs przy ul. Brzeskiej 7 odbyła się prezentacja sztuki Howarda Barkera pt. „Europejczycy" w przekładzie Piotra Szymora. Tekst zaadaptowała i czytała Jolanta Juszkiewicz.

Howard Barker (ur. 1946 r.) brytyjski dramatopisarz i poeta, współczesny klasyk, jest autorem kilkudziesięciu sztuk teatralnych. Swą twórczość określa jako grę wyobraźni. W jego poetyckim teatrze przeważają tragedie, jako gatunek lepiej - według autora - oddający kondycję współczesności. W swoich sztukach penetruje takie obszary, jak przemoc, seksualność, siła pożądania, charakter ludzkich motywacji.

Na określenie swej twórczości Howard Barker stworzył termin teatru katastroficznego, czy też teatru katastrofy. Teatr ten stoi w opozycji do współczesnego teatru, nazwanego przez Barkera teatrem humanistycznym. Barker określił kilka zasad teatru katastroficznego i przeciwstawił je zasadom teatru humanistycznego. Przykładowo w teatrze humanistycznym zasada:

Wszyscy się zgadzamy, kiedy się śmiejemy

przeciwstawiona jest zasadzie teatru katastroficznego:

Zgadzamy się tylko czasami.

Pierwsza, najważniejsza zasada teatru katastroficznego brzmi: sztuka nie jest łatwo przyswajalna. Ma raczej drażnić świadomość, jak ziarnko piasku w brzuchu ostrygi. I dlatego, w przeciwieństwie do teatru humanistycznego, po spektaklu widownia nie idzie do domu zadowolona ani podbudowana i wzmocniona, lecz poruszona lub zdumiona.

Tak właśnie poruszeni wychodziliśmy z galerii fabs po prezentacji „Europejczyków". Akcję sztuki autor umieścił w XVII-wiecznym Wiedniu, po zwycięstwie nad Turkami. Bohaterką dramatu jest Katrin, młoda chrześcijanka, którą Turcy brutalnie zgwałcili i której obcięli piersi. Katrin jest w ciąży. Domaga się publicznego porodu. Rodzi córkę, która później zostanie oddana Turkom.

Taka jest treść tej nieprzyjemnej, ale jakże aktualnej w odniesieniu do współczesnej Europy sztuki. Jest tam wiele wątków odzwierciedlających okropne, wstydliwe problemy nękające społeczeństwa europejskie tak w XVII, jak i XX oraz XXI wieku. Wydawałoby się, że w XX-wiecznej Europie nie ma już miejsca dla waśni religijnych. A jednak to, co przydarzyło się Katrin, przydarzyło się wielu kobietom w byłej Jugosławii. Problem czy urodzić wroga miała nie tylko Katrin, ale i francuskie czy polskie kobiety po wyzwoleniu ich krajów spod okupacji niemieckiej. Nie ma znaczenia, czy gwałcone są chrześcijanki, czy muzułmanki, Polki czy Niemki. Zawsze największe koszty wojen ponoszą najsłabsi, a więc kobiety i dzieci.

Los kobiet to nie jedyna płaszczyzna problemów „Europejczyków". Jest tam i ambitny ksiądz, który za wszelką cenę chce zostać biskupem. Jest cesarz Leopold, ministrowie i przedstawicieli armii. Jest cesarzowa, mająca chusteczkę z monogramem, którego wyszywanie „zabrało komuś dwadzieścia siedem godzin" . Na przykładach tych ludzi Barker pokazuje i krytykuje zjawiska społeczne. Ale nie tylko. On sięga głębiej, nawet poza granice moralności, badając mechanizmy rządzące skrytymi pragnieniami. Pokazuje to, czego wolelibyśmy nie widzieć i dochodzi do wniosku, że choć zmieniają się gabinety i systemy polityczne, ludzie są brutalni i bezduszni.

Jest jeszcze jeden ciekawy temat, który porusza w swoim dramacie Howard Barker. To sztuka. Jaka ma być współczesna sztuka, czego ma dotyczyć, jaka jest kondycja artystów, czy mogą być niezależni. Jednym z bohaterów „Europejczyków" jest malarz, przebywający na dworze cesarskim. W pewnym momencie Katrin zarzuca mu brak własnego zdania:

- Odpowiadasz „tak" na każde moje pytanie.

To jak chcesz zostać przyzwoitym malarzem?

Swoje refleksje o sztuce Barker kończy stwierdzeniem, że sztuka przyszłości będzie oparta na lustrach. Właściwie nie wiadomo, co przez to rozumie, ale to zgadza się z jedną z jego zasad teatru katastroficznego:

Widownia nie może pojąć wszystkiego, podobnie jak sam autor.

Dramat „Europejczycy" napisany jest ostrym, czasami wulgarnym językiem. Trzeba zwrócić uwagę na świetne tłumaczenie tekstu przez Piotra Szymora, anglisty, tłumacza, specjalizującego się w historii i teorii dramatu. Od 1999 r. wydano dziesięć książek i wiele tekstów krytycznych o sztuce w jego przekładach na język polski i angielski. Jest współautorem anglojęzycznej antologii współczesnej poezji polskiej, wydanej w Wielkiej Brytanii. „Europejczycy" to drugi dramat Barkera przez niego przetłumaczony. W 1991 r. przełożył wraz z Małgorzatą Sidor jego sztukę „Bohaterowie pracy", zrealizowaną w Teatrze TV.

Odbiór trudnego tekstu „Europejczyków" był możliwy dzięki wspaniałej interpretacji aktorki Jolanty Juszkiewicz, założycielki teatru Kropka Theatre w Sydney. Spektakle teatru Kropka można oglądać w Domu Kultury „Praga" W grudniu i w styczniu, w ramach konkursu „Literatura Dawna" Jolanta Juszkiewicz prezentuje spektakl „Judyta jaką była", oparty na motywach apokryficznej historii z Księgi Judyty.

Prezentacja „Europejczyków" Howarda Barkera to bardzo ciekawa inicjatywa Stowarzyszenia Artystów fabs. Gdyby nie to przedstawienie, pewnie nie mielibyśmy okazji poznać tego poruszającego dramatu. Rzeczywiście, tak jak zresztą było to życzeniem twórcy teatru katastroficznego wychodziliśmy z galerii poruszeni. Nie trzeba było wielu aktorów, ani specjalnej scenografii. Okazało się, że siła tkwi w samym, mistrzowsko przekazanym tekście.

Joanna Kiwilszo

Stowarzyszenie fabs zaprasza na otwarcie wystawy prac Michaela Micali, które odbędzie się 19 grudnia o godz. 18, w galerii fabs, przy ul. Brzeskiej 7.

Kancelaria Prawna

- Doradztwo prawne, analiza dokumentów
- Rejestracje i obsługa podmiotów gospodarczych (osoby fizyczne i spółki)
- Spadki
- Badanie stanu prawnego nieruchomości
- Pomoc prawna przy uzyskiwaniu kredytu, analiza umów kredytowych
- Księgi wieczyste, hipoteki (również wyjazdy do sądów)
- Opiniowanie umów (również z deweloperami)
- Przygotowanie pism i wniosków

Al. Stanów Zjednoczonych 53 lok. 515
tel. 22 394-54-74, fax 22 357-84-09,
tel. kom. 508-164-939

NARZYNKI — GWINTOWNIKI
MM Metal-Market
HURT DETAL
NARZĘDZIA, art. METALOWE
ul. Mińska 38, tel. 813 99 55
www.metal-market.pl
własny parking P
NARZĘDZIA — ŚRUBY — ZAMKI — LINKI

By przeżyły zimę

Listopad był dla nas i naszych zwierząt łaskawy. Niestety, zaczęła się zima. Zamknięci w ciepłych domach niejednokrotnie zapominamy o naszych braciach mniejszych. Głodne i zmarznięte czekają na naszą pomoc, za którą hojnie nam odpłacają. Często trzeba tak niewiele! Otwarte okienko w piwnicy zapewnia im przetrwanie. Ale są ludzie, którzy robią o wiele więcej. Co robią dzielnice?

Praga Północ

W cyklu gazety o przygotowaniu miasta do opieki nad zwierzętami przed nadchodząca zimą, otrzymaliśmy rzeczowy materiał od naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska dzielnicy Praga Północ Piotra Banaszkiewicza, który przedstawiamy z niewielkimi skrótami.

W dzielnicy Praga Północ corocznie od pięciu lat Wydział Ochrony Środowiska prowadzi działania polegające na dokarmianiu, dostarczaniu lekarstw i akcesoriów zapewniających warunki higienicznego bytowania kotów. Funkcjonuje także specjalistyczna przychodnia weterynaryjna, gdzie poza leczeniem można wykonywać także zabiegi sterylizacyjne i kastracyjne.

Wydział współpracuje ze 100 karmicielami, zorganizowanymi w sieć ustalonych rejonów obejmujących całą dzielnicę, którzy opiekują się około rzeszą około 1700 bezdomnych kotów. Sucha karma i konserwy dla kotów wydawana jest karmicielom przez pracowników ochrony środowiska proporcjonalnie do szacowanej liczby kotów w danym rejonie. Taką samą opieką Wydziału objęte są ogrody działkowe, gdzie opiekunami są sami działkowicze.

Naczelnik Banaszkiewicz przypomniał równocześnie niezwykle ważny przepis z ustawy o ochronie zwierząt (ustawa z 21 sierpnia 1997 r.), który koty wolno bytujące określa jako zwierzęta dzikie, stanowiące dobro ogólnonarodowe i jako takie powinny mieć zapewnione (przez człowieka) warunki rozwoju i swobody. Przypomniał też stanowisko uchwalone w 2009 roku przez Radę Warszawy uznające koty wolno żyjące jako element ekosystemu miejskiego, których obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni, mogących stanowić bezpośrednie zagrożenie dla ludzi. Zatem na bezpośrednich opiekunach i zarządcach nieruchomości spoczywa obowiązek udostępnienia całorocznego schronienia dla kotów w pomieszczeniach, zapewniających swobodne wejście i wyjście, humanitarnego traktowania zwierząt z zachowaniem zasad współżycia społecznego.

Nie poprzestając na opiece nad tymi czworonogami Wydział realizuje program ochrony ptaków, w szczególności zimujących u nas. Rozdawane jest suche ziarno i karma w postaci kul do zawieszania na drzewach i w innych dostępnych dla ptaków miejscach (jak np. prywatne balkony i loggie). Rozwinięciem tych działań jest akcja skierowana do szkół i przedszkoli, polegająca na wydawaniu karmników dla ptaków umożliwiająca najmłodszym poznawanie świata ornitologicznego.

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska z naszej dzielnicy zwrócił także uwagę, iż na terenie miasta działa specjalistyczny Eko Patrol, działający w ramach Straży Miejskiej, a współdziałający z miejskim schroniskiem na Paluchu, mający zapewniać skuteczną pomoc i ochronę zwierząt dysponujący całodobowym i bezpłatnym telefonem nr 986.

Białołęka

Na pytania gazety o działaniach dzielnicy, pozwalających zwierzętom, a w szczególności kotom, przeżyć zbliżającą się zimę, otrzymaliśmy syntetyczne informacje, z których wynika sprawna w zasadzie organizacja samorządu w tym zakresie. Otóż po pierwsze, w budżecie dzielnicy zaplanowane są środki na opiekę nad zwierzętami, a jeden pracownik odpowiada za opiekę nad zwierzętami i koordynuje pracę wolontariuszy. Dzielnica szacuje, że dokarmianiem objętych jest około 600 kotów, którymi opiekuje się 50 wolontariuszy. Każdy z nich ma pod opieką od 5 do 40 kotów. Dzielnica udziela pomocy wolontariuszowi mającemu pod opieką nie mniej niż 5 zwierzaków, przydzielając miesięcznie po 1 kg karmy na jednego kota. W ramach działań profilaktycznych ze strony dzielnicy prowadzona jest sterylizacja i kastracja oraz leczenie kotów, wykonywane w lecznicach wyłonionych w drodze przetargów. W tych działaniach dzielnica polega na wolontariuszach, dostarczających zwierzęta na zabiegi, następnie wypuszczane przez nich w miejsce ich bytowania. Sporadycznie, niestety, zwierzęta znajdują prawdziwy dom, dzięki chętnym do adopcji.

Dotychczas dzikie ptactwo, w tym łabędzie, nie są objęte opieką, lecz w przypadku ciężkiej zimy dzielnica deklaruje otoczenie ich opieką. Niedobrą wiadomością jest brak w Białołęce schroniska dla zwierząt i nieprzewidywanie budowy w planach. Oby jednak wszystkie dzielnice przynajmniej tak zajmowały się zwierzętami!

Krystyna Sołtysiak

Dzielnica Targówek wciąż myśli nad odpowiedzią na nasze – wydawałoby się proste – pytania....

KREDYTY
bez zabezpieczeń i poręczycieli
- nie pobieramy żadnych opłat
- również dla osób zadłużonych
- indywidualne doradztwo
KREDYTY DLA FIRM
bez zaświadczeń ZUS i US
W-wa TARGÓWEK, ul. Łodygowa 27 lok.5
tel. (022) 679 31 46
www.kredyty.er.com.pl

nowa gazeta praska

Następna gazeta - 6 stycznia

Redaktor naczelny Ewa Tucholska. Wydaje AWR. Skład, montaż elektroniczny Paweł Mechowski, skanowanie, zdjęcia i obróbka Maciej Pilipczuk. Druk EDYTOR Sp. z o.o. Zastrzegamy sobie prawo dokonywania zmian tytułów, adiustacji i skrótów w tekstach. Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Materiały płatne oznaczone są znakiem ■ lub TS. Za treść reklam, ogłoszeń i tekstów sponsorowanych nie odpowiadamy.

Redakcja: 03-708 Warszawa, ul. ks. I. Kłopotowskiego 15 lok. 2
tel./faks **22 618-00-80, 22 618-24-38**
poniedziałek w godz. 14-18 od wtorku do piątku w godz. 10-14
strona internetowa - **www.ngp.pl**
e-mail dla tekstów - **ngp@ngp.pl**
dla reklam i zdjęć **reklama@ngp.pl**
redakcja: **redakcja@ngp.pl**

OGŁOSZENIA DO GAZETY PRZYJMUJĄ
redakcja - **adres i godziny jak wyżej**
nasi przedstawiciele, **którzy przyjadą do Państwa:**
Bogumiła 507-257-824,
Jagoda 605-037-515
Paweł 609-490-949
oraz biuro ogłoszeń:
„Marcin" ul. Światowida róg Ćmielowskiej paw. VIA
tel. 22 423-63-64, 606-969-280

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Czytelnikom i Sympatykom
pogodnych Świąt
w blasku Gwiazdy Betlejemskiej
życzy
zespół redakcyjny
Nowej Gazety Praskiej